

Guia docent

2059809 - ACH - Anàlisi del comportament humà

Unitat responsable:	Universitat Politècnica de Catalunya	Última modificació: 22/04/2023
Unitat que imparteix:	205 - ESEIAAT - Escola Superior d'Enginyeries Industrial i Aeroespacial i Audiovisual de Terrassa - UPC - Campus de Terrassa	
Titulació:	Diploma Sènior Universitari en Ciència, Tencologia i Societat	
Curs: 2024 - 2025	Crèdits: 5.0	Idiomes: Català

PROFESSORAT

Professorat responsable:	Gaspar Berbel Giménez (bel@aptabel.com)
Altres:	Virginia Ibet Escobar Arroyo (info@hispanatec.com) Mireia Ortínez (mireia.ortinez@gmail.com)

CONTINGUTS DE L'ASSIGNATURA

Breu descripció dels continguts:

L'assignatura ha estat plantejada perquè l'alumne adquireixi coneixements bàsics dels principals conceptes psicològics. Aproximació que es farà des de una perspectiva pràctica i actual, i des el punt de vista que ens ofereix el conjunt de coneixements de la Psicologia com ciència.

L'alumne coneixerà i dominarà tècniques d'intervenció psicològica, eines i recursos per entendre i intervenir en contextos socials. Es tractarà l'evolució que a sofert el concepte d'intel·ligència, els factors que incideixen en la gestió de les emocions. Es tractaran, veurem i farem pràctiques sobre teràpies i tècniques de modificació de la conducta. També es tindrà informació sobre els diferents àmbits d'actuació de la Psicologia, tant des del punt de vista bàsic com aplicat (dins les organitzacions, principalment).

Tanmateix, es pretén arribar a una formació d'actituds i disposicions psicològiques que permetin a l'alumne l'observació, i l'anàlisi i de la conducta humana individual, i social, d'una forma objectiva i crítica.

OBJECTIUS DE L'ASSIGNATURA

- Conèixer i interpretar aspectes rellevants del comportament humà (individual i social) per emetre judicis sobre la seva normalitat versus patologia.
- Conèixer els diferents marcs teòrics i metodològics dins de l'estudi de la psicologia en els processos evolutius i en els diferents contextos vitals.
- Conèixer l'evolució del concepte intel·ligència.
- Conèixer els factors que incideixen sobre la gestió emocional.
- Saber descriure i/o reconèixer quin és l'objecte d'estudi de la Psicologia actual.
- Definir els conceptes bàsics que apareixen en els diferents temes, relacionar-los adequadament i manejar correctament la terminologia de la psicologia científica bàsica.
- Reconèixer els paradigmes bàsics amb els quals es pretén avui estudiar i explicar els processos de la ment i la conducta.
- Reconèixer i descriure les principals àrees d'aplicació de la psicologia.

COMPETÈNCIES I HABILITATS QUE CONTRIBUEIX A DESENVOLUPAR

- Poder descriure i observar diferents perfils psicològics i emocionals.
- Saber utilitzar termes específics de la psicologia.
- Conèixer els diferents blocs de trastorns segons el DSM.
- Poder aplicar algunes tècniques de control conductual i emocional.
- Aplicar una visió crítica en l'anàlisi de les relacions interpersonals.

CONTINGUTS

Introducció a la història de la psicologia

Introducció a la historia de la Psicologia.

Principals corrents:

- La psicoanàlisi
- La psicologia social
- El cognitivisme
- El conductisme
- La psicologia de l'aprenentatge
- La criminalística
- La psicopatologia
- La psicologia aplicada i l'experimental
- Psicologia clínica.

Llenguatge i comunicació

a) Bases de la comunicació. Escolta activa.
Empatia.

b) Estils de comunicació: Passiu/Assertiu/
Agressiu

c) Gestió de perfils difícils

d) Resolució de conflictes.

Psicopatologia

a) Diferenciar trastorn VS personalitat

b) Ansietat

c) Depressió

d) Personalitats tòxiques

e) Psicosis VS neurosis

f) Definició i casos pràctics.

Aprenentatge, motivació i emoció

- a) Definició
- b) Identificació de les pròpies emocions.
- c) Tècniques d' Autocontrol Emocional.
- d) Qüestionari d'IE.

Cervell, ment i consciència

- a) Parts del cervell
- b) La ment, funcionament
- c) La consciència entesa avui.

La consciència

- a) Parts ocultes
- b) Antecel·la de la conducta
- c) Relació amb el passat, present i futur

Les emocions i la seva evolució des de Darwin (x.XIX) fins al present (s.XXI)

- a) Darwin, el pioner, la seva relació amb d'altres investigadors
- b) Ekman i les emocions
- c) Les emocions i la seva evolució actual
- d) Mesures d'intel·ligència emocional i de competències emocionals

El perfil emocional. Aproximacions i mesures

- a) Els tests cognitius i no cognitius
- b) Propostes de mesura del perfil emocional
- c) Del MSCEIT al CGBerbel 2022

SISTEMA DE QUALIFICACIÓ

L'assignatura es qualificarà en els següents eixos:

Els alumnes les resoldran i es debatran a classe. Addicionalment, en alguns dels temes s'introduiran pràctiques realitzades ad hoc pels alumnes, treballs i possibles exposicions pactades i optatives. També es farà un petit examen tipus test per determinar la nota final.

Es consideren aprovats els alumnes que assisteixin al 80% de les classes.

BIBLIOGRAFIA

Bàsica:

Mindfulness en la vida cotidiana. Donde quiera que vayas, ahí estás. Jon Kabat-Zinn. Casadellibro.com.

Aprender a vivir aquí y ahora. No hay instantes vacíos sino momentos únicos.

El arte de la prudencia Baltasar Gracián. Ed. Temas de hoy. Link:

<http://www.banreservas.com.do/Biblioteca%20Virtual/Otras%20publicaciones/El%20arte%20de%20la%20prudencia.pdf>

<http://fgae.net/portal/images/stories/pdf/GBOmp.pdf>

Libro de entretenimiento y placer. Incluso para compartir con alguien.

En 1647, por el jesuita aragonés Baltasar Gracián. 300 aforismos donde **aconseja sobre aptitudes y maneras personales de salir exitosos en el mundo hostil y competitivo que nos rodea**. Un análisis preciso de los contenidos de esos aforismos nos indica que en su mayoría se refieren al modo de tratar, de domesticar o controlar las emociones propias y ajenas para conseguir lo que uno se propone, especialmente en las relaciones sociales. Un tratado en definitiva de lo que hoy, sin haber descubierto nada nuevo, solemos llamar "inteligencia emocional". **Aun traducido y recomendado en muchas escuelas de negocio, sobre todo en EEUU.**

101 habilidades y competencias para vivir y trabajar mejor. Fede Gan. Ed. Apóstrofe.

Colaboro con él desde hace más de 20 años. ¿Qué decir del maestro?

Son habilidades o competencias –según se mire- de unas 2 ó 3 páginas cada una; sobre la relación –con nosotros mismos y otras personas-, el autoconocimiento, las relaciones sociales, familiares y laborales, etc.

Es un libro de los que puede retomarse, dejarse, dosificarse, seleccionar las habilidades o competencias que más nos sugieran o "necesitemos". Un libro para subrayar, escribir encima, poner en práctica algunos de los consejos a modo recetas. También con una cierta dosis de humor e ironía.

Emociones e inteligencia social. Ignacio Morgado. Ed. Ariel, 2207.

De los más parecido a lo que se hará en el curso.

Neurocientífico granadino, profesor –en la actualidad- de la Universidad Autónoma de Barcelona. Fue profesor mío. Por aquel entonces lo odiaba un poco, era de los exigentes, duros, despiadados,... Pero buenos, muy buenos.

He de reconocer que el libro es bueno, ameno, didáctico, da mucha luz a cuestiones que se desconocían hasta ahora y que nadie era capaz de explicar con claridad, precisión y objetividad. Las emociones; su relación con la razón, la memoria, la conciencia, la fe, los sentimientos, las decisiones... En fin, muchas de las cosas trabajadas.

El alma está en el cerebro. Eduard Punset. Ed. Destino, 2007.

Un libro de divulgación y de datos actuales e interesantes.

Todos conocemos al director del programa de divulgación científica REDES. Excelente divulgador. Interesante libro por los conceptos que trabaja. En este, sobre todo, nos muestra fragmentos y conclusiones de muchos de sus invitados y científicos a los que ha visitado y entrevistado, entre ellos el mismo Ignacio Morgado –antes referenciado.

Trata muchos temas, algunos algo alejados de lo que son emociones, inteligencia emocional, gestión emocional...

Inteligencia Emocional. D.Goleman. Ed. Kairós.

Un libro centrado en la IE, su aplicación, sus bases neurofísicas.

Del conocido Goleman. Un divulgador y ladrón del término de IE a Mayer y Salovey. Él no es el padre de la IE, posiblemente sí quien más ha ganado con el término, eso seguro.

No está mal para quien le interese mucho el tema de la IE. Sigue siendo de los mejores libros para entender el término. Tiene, en la misma línea, muchos otros...

La mirada interior. Nicholas Humphrey. Ed. Ariel.

Es un antropólogo, psicólogo. Libro breve y sencillo. Da claves de qué somos, de la importancia de tener conciencia como elemento diferenciador con otras especies, y de la empatía como elemento socializador.

El arte del cambio. G.Nardone y P.Watzlawick. Ed. Herder.

Un libro más científico, pero entendible. Para los que les llama la atención el tema de provocar cambios conductuales y emocionales rápidos en personas con problemas.

Nardone, psicólogo italiano, es uno de los grandes actuales en la aplicación de terapias estratégicas y terapias breves basadas en la paradoja. Muy interesante.